

No hi ha plaça de poble del País Valencià que no conega la figura de Joan Monleon. Cantant, actor —de cinema i televisió—, locutor i artista de l'orxata, Monleon és de les poques coses exportables que té aquest país. I no ho dic pel pes: 120 quilos portats amb molta dignitat, que no resignació cristiana. Deu anys d'escenaris avalen la trajectòria d'aquesta institució valenciana, Monle per als amics. Que sou tots.

Joan Monleon, cantant i artista d'exportació

Monle per als amics

Ferran TORRENT

Com és un dia en la vida de Joan Monleon?

R.-La primera cosa que faig, a les vuit i mitja del matí, es baixar a l'establiment a fer orxata. Després, vénen a casa Carlitos Gàmez i el Jordi, i arreglem coses del grup: cançons, coses noves... en fi, tot el que està relacionat amb el meu treball.

P.-*Ara que parles de treball, s'ha escampat el rumor que et volen fer director del canal de televisió...*

R.-¡Quin horror! Jo no tinc fusta de director, el que m'agrada és actuar, estar a l'escenari..., però, sent director, és possible que hagués d'actuar més, ¿no?

P.-*¿I com la faries?*

R.-Home, faria una televisió que arribàs a tothom,

i tant de bo que fos cert que tinguéssim un canal propi.

P.-*¿Que no t'ho creus?*

R.-Les notícies diuen que sí, altres, que no. De moment, s'ha de tractar al Parlament. No m'acaba de convèncer, però, que ho haja d'aprovar Madrid. ¿No som autònoms?

P.-*No ho sé, Monle*

R.-Doncs, que decidesca el poble valencià. D'una altra banda, em pense que el tercer canal, igual que la resta de mitjans de comunicació, pot ser un revulsiu per als grups del país. Et pot escoltar la família sencera, ¡i el veïnat! La difusió és molt important. A València es recorden de nosaltres per falles. En un moment determinat, els discos foren una gran plataforma. Una cançó com *La manta al coll*, per exemple, es va fer tan popular que en un partit de futbol, València-Real

Madrid, la cantava la gent per a celebrar la victòria contra els madrilenys.

P.-*Podriem proposar-la com a himne de la «Comunitat»...*

R.-Posats a cantar, ¿per què no? El públic de Mestalla s'emocionava. Pel que fa a la televisió, a la TV-3 de Catalunya hi ha actors, escriptors, guionistes, tècnics, etcètera; és un gran mitjà de treball. I ara que tots estan obsessionats amb això del «paro»... Mira, a Nord-Amèrica, en la gran depressió econòmica, quan Roosevelt pujà al poder, va promoure els grans musicals, les grans pel·lícules americanes... cosa que donà molts llocs de treball i alçà la moral del poble. El ressorgiment d'Amèrica va ser a través dels grans espectacles.

P.-¿Vols dir que el tercer canal pot iniciar el ressorgiment valencià?

R.-Podria ser el ressorgiment de moltes coses. La televisió és fonamental, ara com ara.

P.-¿I les institucions, presten suport als artistes valencians?

R.-En això de les ajudes institucionals la gent està equivocada; les subvencions no comporten res. És el proverbi xinès del peix i la canya. Jo preferesc la canya i traure'm el peixet. Les institucions haurien de fomentar llocs on pugues treballar, no una subvencioneta que et faça callar. Que recuperen teatres i sales d'actuació, eixa és l'autèntica ajuda que, a més, beneficia el públic. A les institucions, els agrada molt fer «Valles de los Caídos», ja m'entens, grans monuments que sense una base s'enfondren. Tenen bona voluntat, però...

P.-Deixem-ho córrer. ¿Quina és la màgia de Monleon, que reuneix en una mateixa plaça moderns i «ties maries»?

R.-Això és un fenomen que en mi s'ha donat molt i que faig conscientment. Tot el públic és igual. De vegades, s'anuncia teatre infantil i és per a curts mentals. Els xiquets s'astoren: ¡Pareee! ¡Això no m'agrada! Quan es fa un espectacle, es per a tot tipus de públic. Jo done marx a tots.

P.-Fins i tot dramàtica, ja que, si no recorde malament, en «Los forjadores del Imperio o Schmürz» vas fer un dels teus primers papers seriosos. ¿Com fou l'experiència?

R.-Efectivament, *Schmürz* era un atreviment molt fort per part meua, però Casimir Gandia tenia confiança en mi, i això em donà força. A la gent, li

agradà la meua interpretació. Fou un gran desafiament aconseguir que el personal no és rigué mirant-me, sinó que posàs atenció en el text. Una experiència molt vàlida.

P.-¿Quin és el paper que encara no has fet i t'agradaria interpretar?

R.-Si t'ho dic, et riuràs.

P.-No, home, no.

R.-*La muerte de un viajante*, d'Artur Miller. Una obra que ha interpretat Dustin Hoffman en Nova York. Fa vint-i-cinc anys que la vaig veure i sempre he pensat que es podria representar a València. Hi ha tota una generació que la desconeix. És una peça dramàtica que estaria disposat a afrontar, ¡i amb suïcidi final i tot!

P.-No exageres, Monle. Conta'm els projectes cinematogràfics que tens en cartera.

R.-M'han parlat que Berlanga vol donar-me un paper en la pròxima pel·lícula, sobre la guerra civil. Però encara s'ha de concretar. També Carles Mira m'ha dit de fer alguna cosa.

P.-¿I del Monleonísssim estiuenç, què?

R.-De moment, la fira de juliol, després anirem a Alzira, un poble on sempre comptem amb Monleon, barrejat amb Quilapayun i Mocedades, cosa que està molt bé per la normalitat que això representa. No m'interessa que em contracten «para una noche valenciana», sinó com a artista normal que canta en la seua llengua. També anirem a Barcelona, al teatre Grec, a Bilbao, a Vitòria... Darrerament, hem actuat a Castella. Tinc una experiència molt divertida que em passà a Valladolid. Un grup reduït protestà perquè cantàvem en català: «¡en español, en español!», cridaven. I jo, de conya, vaig cantar *Micalet Garcia* amb accent anglès. Van callar. Molta gent vingué a disculpar-se per l'actitud del grupet de fatxes. ¡La culpa és de TVE, que no els ensenya el valencià, ha, ha, ha...!

P.-Monle, ¿ets millor orxater que cantant?

R.-Home, fer orxata o

bunyols forma part de la cultura, ¡o fer una bona paella! Això hauria de ser subvencionat. És necessita un component artístic per a fer bé eixes coses.

P.-¿Quan hi haurà un nou disc de Joan Monleon?

R.-Vull traure alguna cosa, però, si no entres dins de les multinacionals, no tens una bona difusió. Fer un disc que es quede al magatzem no té sentit. Quan passe l'estiu, buscaré una casa i a veure si hi ha sort.

P.-Ets tan polifacètic que fas fins anuncis...

R.-Ja en porte quatre: el del goooool!, dos de joguets i aquest últim, el del pernil. Són treballs importants. En vint o trenta segons has d'enviar un missatge a la gent. Jo anuncie, si fa falta, calçotets.

P.-¿Què destacaries de la teua aportació a la cultura del País Valencià?

R.-La meua aportació ha estat de casualitat. Jo era feliç en la meua orxateria fins que un dia, a la falla del barri, ens animarem a muntar una cafè teatre. Feiem folk, que era la moda. Per cert, cantàvem en barceloní, ja que, els discs, els duia jo i els únics que tenia eren els d'un grup de Barcelona. ¡La falla cantava en barceloní! I el cas es que ho trobaven d'allò més normal. Hem recuperat cançons molt populars que s'havien oblidat, per tal que els valencianets deixassen de cantar *Asturias, patria querida*, que era l'himne de totes les comunitats, ha, ha, ha.

P.-El que mai no cantàrs serà roc...

R.-¿Qui ha dit que no? Jo he cantat el *Rock de la cárcel*, i eixes coses. A mi, el que realment m'agradaria fer es *tecno* o *heavy metal*. M'encanta això de les bateries electròniques. No s'ha de perdre el futur.